

GAZİANTEP AĞZININ DİZİLERDE KULLANIMI ÜZERİNE BİR İNCELEME¹

An Investigation on the Use of Gaziantep Dialect in Series

Emine SOYYİĞİT*

Öz

20. yüzyıldan itibaren hızla yaygınlaşan ulaşım ve iletişim araçları, dil ve kültür alanında da önemli değişimlere yol açmıştır. Radyo, televizyon ve internet medyasının gelişim hızı, değişim süreçlerini daha karmaşık hale getirmiştir. İletişim araçları, insanlara bir bilgiye saniyeler içerisinde ulaşma imkânı sağlamakla birlikte bir kültür aktarıcısı görevi de üstlenmiştir. Bunun en iyi örneklerinden biri, televizyondur. En yaygın ve en uzun süre kullanılan iletişim aracı olarak televizyon, icat edildiğinden bu yana insanlar için bilgi akışının sağlandığı ve onlar üzerinde güçlü bir etkiye sahip olan önemli bir araç olmuştur. Televizyonda gösterilen birkaç saniyelik görüntü, insanların kararlarını, kısa sürede, olumlu veya olumsuz yönde değiştirebilecek kadar etkili olabilmektedir. Örneğin, konusu bir yörede geçen diziyile popüler olan bir mekân, birçok insanda orayı görme isteği uyandırırken; bazen dizide gösterilen bir sahne, insanların o şehre bakış açısını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu doğrultuda, söz konusu çalışmada son dönemlerde sayısı artan yöre dizilerinde oyuncuların ağız kullanımları hem ses ve şekil bilgisi hem de söz varlığı bakımından ele alınacaktır. Bir yöreyi konu alan ve o yöre ağzının kullanıldığı birçok dizi vardır. Çalışmanın kapsamı, Gaziantep’te geçen Yabancı Damat ve Zerda dizileriyle sınırlandırılmıştır. Çalışmada dizi oyuncularının ağız kullanımları dikkate alınarak Gaziantep ağız özellikleriyle konuşmalarındaki kaymalar incelenmiş ve Gaziantep’in söz varlığına ait deyim, atasözü vb. ne kadar kullandıkları değerlendirilmiştir. Bu bağlamda çalışmanın, en azından, yöre ağzına has olan bazı genel ağız özelliklerinin doğru kullanılması, insanların yöreyi hafızasında doğru şekilde kodlamasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ağız, Gaziantep Ağızı, Dizi, Zerda, Yabancı Damat.

Abstract

The means of transportation and communication, which have become widespread since the 20th century, have also led to significant changes in the field of language and culture. The pace of development of radio, television and internet media has made the processes of change more complex. Communication tools not only provide people with the opportunity to access information in seconds, but also act as a cultural transmitter. One of the best examples of this is television. Television, as the most common and longest used communication tool, has been an important tool for the flow of information for people and having a strong influence on them since its invention. A few seconds of images shown on television can be effective enough to change people's decisions in a short time, either positively or negatively. For example, a place that is popular with a TV series set in a region makes many people want to see it; Sometimes a scene shown in the series can negatively affect people's view of that city. In this direction, in this study, the dialect usages of the actors in the regional serials, whose number has increased recently, will be discussed in terms of both phonetic and morphological knowledge and vocabulary. There are many TV series that are about a region and that local dialect is used. The scope of the study is limited to the TV series Yabancı Damat and Zerda in Gaziantep. In the study, considering the dialect usages of the TV actors, the shifts in their speech with Gaziantep dialect characteristics were examined and idioms, proverbs, etc. belonging to the vocabulary of Gaziantep were examined. How much they used was evaluated. In this context, it is thought that the study, at least, will contribute to the correct use of some general dialect features that are unique to the local dialect, and the correct coding of the region in the memory of the people.

Keywords: Dialect, Series, Gaziantep dialect, Zerda, Yabancı Damat.

¹ Bu çalışma, 2018 yılında Motif Vakfı Sosyal Bilimler Kongresi’nde 08-10.10.2018 tarihinde sunulan bildirinin genişletilmiş ve gözden geçirilmiş halidir.

* Dr., Gaziantep Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili Bölümü, Orcid: [0000-0003-4428-6314](https://orcid.org/0000-0003-4428-6314), esoyyigit@gantep.edu.tr

Giriş

20. yüzyıldan itibaren hızla gelişmeye başlayan teknoloji, 21. yüzyılda yaygınlaşarak birçok alanı (tıp, mühendislik, eğitim, savaş teknolojileri, kitle iletişim araçları vb.) etkilemiştir. Önceki dönemlere göre daha hızlı ilerleyen ve gelişen teknoloji, “yeni” bir kavramın ya da bir buluşun, kısa bir süre içinde “eski” sözcüğü ile karşılanmasına sebep olmaktadır. Bu baş döndürücü gelişme hızı, sadece bilim ve teknolojiyi değil aynı zamanda insan hayatını da doğrudan etkilemektedir. Çünkü bilim ve teknolojideki araştırmaların temelinde merak ve keşfetme duygusu yanında insan hayatını kolaylaştırmak da vardır.

Teknolojideki gelişmelerin en etkili ve hızlı bir şekilde görüldüğü alanların başında ise ulaşım ve kitle iletişim araçları gelmektedir. İnsan, doğası gereği bilgi alışverişinde bulunmak, duygu ve düşüncelerini aktarmak gibi sebeplerden dolayı iletişim kurmaktadır. Bunun için bazı iletişim araçlarına ihtiyaç duymaktadır. *En temel ve doğal iletişim aracı da dildir* (Ergin, 1983: 3). Ancak günümüz dünyasında teknolojide görülen gelişmeler sonucunda, bu doğal iletişim aracına, yeni iletişim araçlarının (televizyon, radyo, bilgisayar, internet gibi) eklendiği görülmektedir. Bu doğrultuda insanlar eski zamanların en önemli “yeni” buluşlarını, “en yenileri”yle değiştirmiş ve iletişimin-dil dışında-televizyon, internet, telefon gibi farklı kanallarını kullanmaya başlamıştır. Bu durum, insanın daha hızlı ve kısa sürede değişim ve etkileşim yaşamasına sebep olmuştur. Tüm bu araçlar, özellikle de televizyon, insanların karar alma sürecini yönlendiren ve etkileyen önemli bir özelliğe sahiptir. *Özel televizyonların yayına geçmesi ve sayılarının her geçen gün artması; demokrasi anlayışından siyasete, bürokrasiden gündelik hayata ve popüler kültürün oluşumuna dek toplum hayatının pek çok yönünü etkilemiş, kitlelerin televizyonla ilişkisi ise farklı boyutlarda gelişmeye başlamıştır* (Güllüoğlu, 2012: 74). Bu sebeple televizyon, insanların bu değişim süreçlerini daha karmaşık yaşayacağı bir duruma getirmiştir.

Kitle iletişim araçlarının etkileri, olumlu ya da olumsuz olabilmektedir. Şüphesiz ki radyo, televizyon ve internet medyası, “insanların haber alma, kısa sürede birbirleriyle iletişime geçme ve bilgi edinme” süreçlerini “zaman ve süre” bakımından kısalttığı ve hızlandırdığı için insanların hayatlarını önemli düzeyde kolaylaştırmaktadır. Kocadaş, bir çalışmasında *“Medya kültürünün ulusal ve uluslararası düzeyde bireylere ulaştırılması noktasında önemli bir görev üstlenmektedir. Diğer taraftan medya (yazılı basın, radyo, televizyon, internet vb.) özellikle toplumsal hayatta bireylerin çeşitli sosyal ihtiyaçlarını gidermek için sık sık başvurdukları önemli bir kaynaktır.”* (2006: 1) cümleleriyle iletişim araçlarının ulusal ve uluslararası düzeydeki önemine dikkat çekmektedir.

Bu doğrultuda televizyonda gösterilen kısa süreli bir görüntü, insanda o yöreyi görme ve yörenin kültürünü tanıma isteği uyandırabilmektedir. *Yarattığı kurgusal dünyanın içine bireyleri çeker ve tüm düşleri, yaşamları, devrimleri, isyanları insanların ellerinden alarak, onları yeniden anlamlandırarak ve kodlayarak geri verir* (Güllüoğlu, 2012: 74). Böylece televizyon, yörenin ulusal ve uluslararası tanıtımına katkı sağlamakla birlikte o yörede turizmin canlanıp ekonomik gelirin artmasına daha da önemlisi yörenin tarihî ve kültürel hayatına asırlar öncesinde tanıklık etmiş olan *hafıza mekânlarının* (Nora, 2006: 17) yeniden önem kazanıp canlanmasına aracılık eden önemli bir vasıta olabilmektedir. Nora, hafıza mekânlarıyla ilgili *“Süreklilik duygusunun kökü mekândadır. Artık hafıza ortamları olmadığı için hafıza mekânları var.”* (2006: 17) diyerek günümüzde hafıza ortamlarının olmadığını ancak mekânlarla tarihî ve kültürel değerlerin devam ettirileceğine işaret etmektedir. Bu nedenle televizyondaki bir dizi veya film; unutulmaya yüz tutmuş, canlılığını ve işlevini kaybetmiş hafıza mekânlarının tekrar canlandırılıp insanların dikkatlerini, bu mekânlara çekebilme gücüne sahip olduğu için özellikle

tarihî veya yöre dizilerinde, tarihe ve kültüre tanıklık etmiş mekânların kullanılması daha yerinde olmaktadır.

Kitle iletişim araçlarından biri olan televizyon, yukarıda bahsi geçen özelliklerinden dolayı insanlara katkı sağlarken; aynı zamanda insan/toplum üzerinde olumsuz etkilere sahiptir. İnsanlar arasında, özellikle, iletişim sürecinde kopukluğa neden olan ve iletişim kurmalarını engelleyen televizyon ile ilgili olarak Savaş şunları ifade etmektedir: *Kitle iletişim araçları, bireyler arası ilişki ve etkileşimi son derece azaltmış ve zayıflatmıştır. Özellikle televizyon, bireylerin boş zamanlarında birbirleriyle iletişim kurmalarına ve fikir alışverişinde bulunmalarına olanak bırakmaz* (2004: 3).

Şüphesiz ki televizyon, icat edildiğinden beri insanlar üzerinde güçlü bir etkiye sahip olan önemli bir araç olarak, hem görsel hem de işitsel özellikleri sayesinde insanları, “küresel bir köy”de (Savaş, 2004: 3) yaşatmakta ve Nebi Özdemir’in de ifade ettiği gibi *uluslar üstü ya da çok uluslu medya holdinglerinin oluşmasıyla kültürlerin tektürleşmeye ve kitle kültürü oluşturularak gündelik yaşam, imgeler, söylemler, iletişim yeniden biçimlendirilmeye* (2012:9) başlamıştır. Bu yönüyle televizyonun etki alanı oldukça geniştir. Örneğin, televizyondaki bir görüntü veya sahne, sadece gösterilen coğrafyadaki insanların değil dünyanın uzak bir ülkesinde ya da şehrinde yaşayan insanların da zihninde olumlu veya olumsuz bir düşüncenin oluşmasına sebep olabilmektedir. Çünkü televizyonda verilen bir görüntüde o toplumun kültürü, düşünce biçimi ve sahip olduğu değerlerini görmek mümkündür. Bu nedenle bir camekân arkası görüntü, görsel bir dizi fotografik görüntüler zincirinin ötesinde daha fazla anlam ifade etmektedir.

Diğer taraftan televizyon sadece kültür, gelenek vb. etkilemekle kalmayıp aynı zamanda dili de olumlu ya da olumsuz etkileyebilmektedir. Çünkü televizyondaki bir diziyi izleyip oradaki bir karakterin kullandığı sözcüğün etkisinde kalan bir kişi, taklit ve özentisi nedeniyle, o sözcüğü dizideki karakterin kullandığı gibi kullanabilmektedir. *Televizyon dildeki bu yanlış kullanımları öğretirken dizi kişiliklerini kullanmaktadır. Dizi kişilikleri bugün televizyon ile yaşamımıza giren ve yine televizyonun yarattığı ünlülerdir. Bu kişilerin kullandıkları her türlü ifade televizyon izleyicileri dolayısıyla da dizi izleyicileri tarafından anında kullanılmaya başlanmaktadır* (Tombul, 2006: 7). Bu durum da o dilin bozulmasına, yozlaşmasına, yanlış/özentisi kullanımların dile hızlı bir şekilde girmesine ve kısa sürede yaygınlaşmasına neden olabilmektedir.

Televizyonda farklı içerik ve konuların işlendiği birçok dizi gösterilmektedir. Bu çalışmada, özellikle son dönemlerde artmaya ve popüler olmaya başlayan yöre dizilerindeki ağız kullanımları üzerinde durulacaktır. Bir dilin kültürel öğelerine ait birçok unsurun (atasözü, deyim vb.) yaşatıldığı ağızlar, gelenek ve kültürün devam ettirilmesinde önemli bir yere sahiptir. Bir dizide nasıl ki dizideki bir kahramanın yediği bir yemek, aksesuar olarak kullandığı bir eşya ya da oturduğu bir mekân izleyicinin dikkatini çekip bunlara olan ilgisini arttırıyorsa, dizilerde kullanılan sözcükler, bunların telaffuzları da aynı düzeyde izleyici üzerinde etkili olabilmektedir. Bu nedenle yanlış bir kullanım ya da ifade, o yöreye özgü olan bir sözcüğün yanlış yorumlanmasına ve kullanılmasına neden olabilmektedir.

Televizyonlarda farklı bölgelerin konu edildiği (Ege, Karadeniz, Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu vb.); kültür, günlük hayat veya geleneğin anlatıldığı birçok dizi vardır. Bu yöre dizilerinde dizinin konusunu ve oyuncularını, izleyiciye daha gerçekçi bir şekilde aktarabilmek ve daha samimi göstermek için dizi oyuncularının, ana kahraman da dahil, o yörenin ağız özellikleriyle konuşmasına son dönemlerde ağırlık verildiği görülmektedir. Daha eski dizi ya da filmlerde, yan veya yardımcı oyuncular bölgenin ağız özellikleriyle konuşurken; dizinin başrol oyuncusu ya da oyuncuları, standart Türkiye Türkçesiyle konuşuyordu. Ancak son dönemlerde bu durum kırılmaya başlanmış ve yöre dizilerinde başrol oyuncularının da ağız

özellikleriyle konuştuğu görülmektedir. Bu durumda o yörenin ağzıyla konuşan oyuncu; yörenin ağız özelliklerini bilmiyorsa, daha önce hiç duymamışsa, orada zaman geçirmemişse ağız özelliklerini yanlış kullanabilmektedir. Böylece o diziyi izleyen ve daha önce yöreye gitmemiş olan insanlar, o yöre hakkında yanlış bir algıya sahip olabilmektedir.

Bu çalışmanın kapsamını, Gaziantep ağzının kullanıldığı diziler oluşturmaktadır. Farklı televizyon kanallarında Gaziantep ağzının kullanıldığı birçok dizi bulunmaktadır; Yabancı Damat, Zerda, Ver Elini Aşk, Aramızda Kalsın, Ezo Gelin, Benim Adım Melek... Ancak çalışma, Yabancı Damat ve Zerda dizileri ile sınırlandırılmıştır. Dizi oyuncularının hepsi çalışmaya dahil edilmemiş, dizideki ana kahramanların da yer aldığı diyaloglardan alınan örnek sözcük ya da cümlelerde Gaziantep ağız özellikleri, temel ses ve şekil bilgisi karşılaştırılarak incelenmiştir. İncelenen iki dizide Gaziantep ağız özelliklerinin kullanımına hangi dizi oyuncularının daha çok yaklaştığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu doğrultuda söz konusu çalışmaya konu olan dizilerin başından, ortasından ve sonundan beşer bölüm izlenmiştir. Böylece dizi oyuncularının Gaziantep ağzını kullanımlarındaki gelişmelerin tespit edilmesinde de fikir vermiştir.

Yabancı Damat ve Zerda Dizilerinde Gaziantep Ağzının Kullanımı

Ağız, belli bir bölgede konuşulan ses ve söyleyiş farklılıklarıyla standart yazı dilinden ayrılmaktadır (Gaziantep ağzı, Adana ağzı, Şanlıurfa ağzı, Ankara ağzı vb.). Ancak son dönemde gelişen teknoloji ve okuma yazma oranındaki artış, ağız özelliklerinin kaybolmasına ve o ağzın standart yazı diline yaklaşmasına neden olmaktadır. Özellikle kitle iletişim araçlarındaki değişme ve gelişmeler, bu süreci daha da hızlı bir hale dönüştürmektedir. Bu durum ise ağızlarda yaşamakta olan kültürel kodların (geleneksel uygulamalar, türküler, ninni...) hafızalardan silinip daha popüler olan ve kültürle, genellikle, ortak paydada buluşmayan birtakım yeni ifadelerin günlük hayatımıza girmesine sebep olmaktadır.

Bu bağlamda son günlerde televizyonlardaki dizilerde ana ya da yan karakterlerin ağız özellikleriyle konuşturuldukları görülmektedir. Yurdigul ve Elitaş tarafından yapılan çalışmada, sinemada ağız kullanımıyla ilgili şu bilgilere yer vermektedir, “*Yan karakterlerin ana karakteri güçlendirdiği Türk sinemasında ilk dönemlerden beri aslında şive ve ağız diyaloglarda var olmuştur ancak 1960'lara kadar hiç ana karakter tarafından kullanılmamıştır.*” (2013: 54). Bu çalışmaya göre beyaz perdede (sinemada) son dönemlere kadar ana karakter dışındaki şoför, bahçıvan, hizmetçi gibi yan karakter oyuncularını ağız özelliklerini kullanmış, ancak ana karakterler ağız özellikleriyle konuşturulmamıştır.

Günümüzde ise dizilerde yan karakterler dışında ana karakterlerin ağız özelliklerini kullandığı görülmektedir. Dizi oyunlarının ağız özellikleriyle konuşması; dizideki konunun, kurgulanan dünyanın ve bu dünyayı bize yansıtan dizi oyuncularının gerçekliğini ve inandırıcılığını arttırmaktadır. Bu bağlamda dizi oyuncularının o yörenin ağzını ne kadar yansıttığı ve nasıl kullandığı önem taşımaktadır. Çünkü dil, sadece iletişim kurma vasıtası değil aynı zamanda kültürün aktarılmasını sağlayan ve onu koruyan bir özelliğe de sahiptir. Aksan, “*Dünyaya gelen insanoğlu maddi ve manevi kavramlarını kendi anadilinin kalıp ve değerleriyle algılamakta, içinde yer aldığı toplumun kültür öğelerini, dünya görüşünü, yaşam biçimini, inanç ve geleneklerini içeren kavramları diliyle edinmektedir.*” (2015:21) diyerek, dili insanlar için iletişim aracı olması yanında kültürünü yaşadığı ve yaşattığı bir unsur olarak görmektedir. Bu nedenle ağızlar, maddi ve manevî birçok kültürel değerlerin yaşatıldığı ve aktarıldığı bir araç olması sebebiyle dizi oyuncularının ağız kullanımlarında gerekli özeni göstermeleri gerekmektedir.

Çalışmaya konu olan Yabancı Damat ve Zerda dizilerindeki oyuncuların konuşmaları, uluslararası transkripsiyon işaretleriyle deşifre edilmiştir. Gaziantep ağzı ile ilgili yapılan çalışmalar esas alınarak, yöre ağzının temel söyleyiş özelliklerine göre ses ve şekil bilgisi özellikleri bakımından tasniflendirilmiştir.

Gaziantep Ağzı Temel Ses Bilgisi Özellikleri

Ünlüler

Türkçenin ünlüleri açık, bulanık olmayan ünlülerdir. Yapılan çalışmalara göre Gaziantep ağzında standart yazı dilindeki ünlülere ek olarak bazı ses olayları sonucu ortaya çıkan uzun ünlüler ve ara ünlüler bulunmaktadır.

Tablo 1: Gaziantep ağzında ünlüler.

	Düz			Yarı Yuvarlak		Yuvarlak		
	Geniş	Yarı Geniş	Dar	Geniş	Dar	Geniş	Yarı Geniş	Dar
Kalın	a, ā		ı, ī	ā	κ	o, ō	'n, ^{TM}	u, ū
Yarı Kalın	á, ®		í			ó	ú	ú, Ø
İnce	e, ē	è, ¶	î, î	∩		ö, õ	•, η	ü, ū

Çalışmaya konu olan her iki dizide de dizi oyuncularının standart yazı dilindeki ünlüleri kullanma eğiliminde oldukları görülmektedir. Ancak Yabancı Damat dizisindeki oyuncuların, Zerda dizisindeki oyunculara göre ünlüleri daha doğru telaffuz ettiği görülmektedir. Bunun nedenini, dizideki Memik Dede karakterini canlandıran Akif Erkin Güzelbeyoğlu'nun Gaziantep'te doğup büyümesinin etkisine bağlayabiliriz.

Türkiye Türkçesi yazı dilinde ara ünlüler yokken; ağızlarda bulunmaktadır. Ağızlarda ara ünlüler, yöre ağzının söyleyiş özelliklerine göre farklılık göstermektedir. Gaziantep ağzında Tablo 1'de de görüldüğü üzere “a-ı, e-î, o-u, ö-ü, u-ı, a-e” ara ünlülerin kullanıldığı görülmektedir. Ancak her iki dizide de ara ünlülerin kullanılmadığı görülmektedir. Bu durum, bir yöredeki ağız özelliği, başka bir ağız bölgesinde olmayabileceğinden hem dizinin anlaşılır olmasını hem de diyalogların akışını güçleştiren bir neden olabilir.

Uzun ünlüler, söyleyiş süresi uzun olan ünlü seslerdir. Gaziantep ağzında uzun ünlüler, çeşitli ses olayları sonucu ya da vurguya bağlı olarak ortaya çıkabilmektedir. Her iki dizide de oyuncuların uzun ünlüleri doğru telaffuz ettikleri görülse de bazen kaymaların olduğu görülmektedir. Örneğin, Gaziantep ağzında gelecek zaman eki olarak kullanılan -IcI, -UcU ekinde ekte yer alan ünlü, vurgu dışında uzun ünlü değil normal süreli ünlüdür. Zerda dizisinde anne rolünü canlandıran Güven Hokna'nın eki, genellikle uzun ünlülü “gösderecîy > gösderici; yabmicîk > yabmıycı” şeklinde telaffuz ettiği görülmektedir. Bu ise yöre ağzında görülmeyen ve olmayan bir kullanım olarak ağız özelliklerinin yanlış yansımaya sebep olmaktadır.

Yabancı Damat (Bölüm 1)

Kahraman: çoğ begledik, hasred çeğdik amma deydi.

Feride: çoğ şükür.

Hayriye: dörd sene nası gecceg deydin feride, bağ!

Feride: yâ! ben onun anğaraya gedişini hatırlım.mezun oldu da döndü eve.

Nazire: şaxa maqa âlen ilg ünüverste mezunu, aslan ğardaşım benim.

Nazlı: abartma abla.

Ruşen: yoğ ele nazlı öyle biz sennen ğurur duyış ğız. Eyle del mi babacım?

Memik: *megdeb biddî, nazlı döndü, allah onu bi da>a >antebden >ayırmiya.*

Zerda (Bölüm 1)

Güven: *oturmuşsunuz hacer, yemeğler duruyo ğo baqiyim.*

Kız: *çoq oldu anne, tamam.*

Güven: *o ne demeg öyle! ib gibi ğaldın zâten. ver! tek torunum var o da hasdalanırsa nâparım ben? iki tane aslanlar gibi olum var. biri inşallah belediye reyesi olacaq. ama vere vere bi gül verdi. sen de o da yoq, soyumuzu ğurudacağsınız.*

Şahin: *erölunun soyu mu qururmuş? sen hele biraz sabret.*

Ahmet: *dur dur baqiyim, ğardaşımızın âzında bi bağla varmış dâ wabarımız yoğmuş.*

Yukarıda dizilerden alıntılanan konuşma örneklerine bakıldığı zaman, her iki dizi oyuncularının da, ara ünlüler hariç, Gaziantep ağzında yer alan ünlüleri doğru kullandıkları görülmektedir.

Ünsüzler

Gaziantep ağzında, standart yazı dilinde olan ünsüzlerin yanında şu ünsüzler bulunmaktadır: [b], [c], [ç], [Ç], [d], [f], [g], [ğ], [h], [x], [w], [j], [k], [q], [l], [m], [n], [ñ], [p], [P], [r], [ř], [s], [S], [ş], [t], [T], [v], [w], [y], [z], [>].

Tablo 2: Gaziantep ağzında ünsüzler.

Ç	ç-ş arası ünsüz	P	b-p arası ünsüz
ğ	art damak g ünsüzü	ř	titrekliliğini yitirmiş r ünsüzü
h	hırıltılı h ünsüzü	S	s-z arası ünsüz
x	hırıltılı, gırtlak h ünsüzü	T	t-d arası ünsüz
ķ	art damak k ünsüzü	w	çift dudak v'si
ñ	damaksıl n ünsüzü	>	ayn ünsüzü

Gaziantep ağzında hem kelime köklerinde hem de eklerde (2. Teklik/Çokluk Şahıs İyelik Eki, İlgi Hali Eki ve 2. Teklik/Çokluk Şahıs Eki) kullanılan damaksıl n ünsüzü, Zerda dizisinde yok denecek kadar az kullanılmaktayken; Yabancı Damat dizisinde oyuncular bu ünsüzü, çoğunlukla doğru bir şekilde telaffuz edilmektedir. Yabancı Damat'taki dizi oyuncularının bazen “**diyemediñiz, bilmiysiñiz, geldiñ, başıña, saña**” örneklerinde de görüldüğü gibi bu ünsüzü kullandıkları; bazen de kaymalardan dolayı, “**geldin, elin, örgendin**”, normal n ünsüzüne dönüştürdükleri görülmüştür. Yabancı Damat dizisinde Feride karakterini canlandıran oyuncunun **saña** sözcüğünü nazal n'li söyledikten kısa bir süre sonra aynı sözcüğü **sana** şeklinde telaffuz ederek normal n ünsüzüne kaydırıldığı görülmektedir.

Arka damak ğ ünsüzünün söyleyişinde kaymaların olduğu tespit edilmiştir. Zerda dizisindeki kelime başı ķ->ğ- değişmesiyle telaffuz edilmesi gereken **ğızım, ğasaba** gibi sözcükler, aynı oyuncunun bazen **kızım-ğızım**, bazen de **kasaba-ğasaba** şeklinde söylemektedir. Diğer ünsüzlerin kullanımında da aynı kaymaların olduğu görülmüştür. Bunda sebebi dizi oyuncusunun yöre ağzını daha önce hiç duymamış ya da az duymuş olması etkili olabilmektedir.

Gaziantep ağzında hem Türkçe kökenli sözcüklerde hem de Arapça kökenli sözcüklerde görülen ayn ünsüzü, Zerda dizisinde neredeyse hiç duyulmamıştır. Yabancı Damat dizisinde ise Memik Dede karakterinin bu ünsüzü, “**ğ>araman, bay>aķ, sa>ā**” doğru kullandığı; Memik

Dede dışındaki oyuncuların da (Kahraman, Ökkeş, Ruşen, Kadir) ayn ünsüzünü zaman zaman kullandıkları görülmektedir.

Yabancı Damat (Bölüm 50)

Feride: *anam biz başgın yapalım dēye bunnarıñ eviñe bi daldıx.*

Kahraman: *nazlı hanım yoğ dediler. eylençeye gedmiş. biz tabi inanmeyk. tam gavğaya başliyacāğ, ğapı açıldı. ay bunlar mırıl mırıl beyle ğumrular gibi geliyler.*

Nazire: *hanım ğocasıynan aşğ yaşıy.*

Ruşen: *he.*

Feride: *āyneñ anam, tabi biz napacāğ? çevir ğazı yanmasın, adamların boynuna sarılıverdik.*

Kahraman: *rezaletin dik alası!*

Zerda (Bölüm 20)

Şahin: *nasil geldi? bi şey dedi mi sana ökkeş dayı?*

Ökkeş: *avluya çıĝdımda gördüm. orda öle yatıyordu. sanki ğurdlar üşüsmüş başıya. yavrucağ perperişan. ne oldūnu nerden geldini bilmim birinden bi yerden ğaçmış gibi.*

Şahin: *bozanı ziyarete gidiyoruz, ökkeş dayı?*

Hacer: *beni de götür ām?*

Yukarıda diziden alıntılanan konuşma örneklerine bakıldığı zaman Yabancı Damat dizi oyuncularının Zerda dizisindeki oyunculara göre Gaziantep ağzını daha iyi kullandığı görülmektedir.

Gaziantep Ağzı Temel Şekil Bilgisi Özellikleri

Gaziantep ağzı, Türkiye Türkçesi yazı dilinden şekil bilgisi özellikleri bakımından farklılıklar göstermektedir. Gaziantep ağzıyla ilgili yapılan çalışmalardan elde edilen verilere göre Gaziantep ağzındaki ekler, isim ve fiil çekim ekleri olarak tasniflendirilip İsim Çekim Ekleri ve Fiil Çekim ekleri başlıklarında incelenmiştir.

İsim Çekim Ekleri

Tablo 3: Gaziantep ağzında isim çekim ekleri.

	Gaziantep Ağzı		Zerda	Yabancı Damat
Çokluk Eki	+lAr, +DAr, +nAr		öllar, günler, ananlar	dabaxlar, ondar
İyelik Eki	Teklik	Çokluk	ğorxumuz, ğasabamız, ğarın, ğalbi, ğızım,	kızım, eviñiz, alākası, diziñ, ābisi, başım, yüzünüz
	+m,	+mIz, +mUz		
	+n, +ñ,	+ñIz, +ñUz		
	+I, +U, +sI, +sU	+lArI		
Hâl Ekleri				
İlgi Hâli Eki	+n, +ñ, +In, +Un, +Iñ, +Uñ, +yIñ, +yUñ		ğasabamızın, işinin, mahmudun	babayıñ, ğızıñ, >azıyıñ
Belirtme Hâli Eki	+I, +U, +y		gendini, bunu, ğonānı	elini, geceyi
Yönelme Hâli Eki	+A		sāa, sabına, ğasabaya, yüreyine, toprā, sana	buralara, ba>ā, sana, sa>ā
Bulunma Hâli Eki	+DA		ğucānda, hayatımda, memleketde	hasdanada, soñunda

Ayrılma Hâli Eki	+DAn	soyundan, evden	>antebden, oxuldan,
Araç Hâli Eki	+lA, +n, +nAn	mısdafaynan	eliynen
Eşitlik Hâli Eki	+cA, +çA		
Yön Gösterme Hâli Eki	+Arİ	ireli	
Aitlik Eki	+ki, +kı, +xı	ğapıdaki, evdeki	ondağı

Yukarıdaki tablodan elde edilen verilere göre isim çekim eklerinin kullanımında Zerda dizisi oyuncularının standart yazı diline; Yabancı Damat dizisi oyuncularının ise Gaziantep ağzına yaklaştığı görülmektedir. Tablodan görüldüğü üzere Yabancı Damat dizisinde ilgi hâli ekinin +yİñ /+yUñ şeklinde ve nazal n’li telaffuz edilmesi; çokluk ekinin ses uyumlarına bağlı +lAr yanında, +DAr, +nAr şekillerinin kullanımı Yabancı Damat dizisi oyuncularının Gaziantep ağzının telaffuz edilmesinde daha başarılı olduklarını göstermektedir.

Fiil Çekim Ekleri

Tablo 3: Fiil çekim ekleri.

	Gaziantep Ağzı		Zerda	Yabancı Damat
Şahıs Ekleri	İyelik Kökenli			
	Teklik	Çokluk	ğaçırdıñız	isdeydiñ, idemesse, gitdik, xatirledi
	-m	-k, -k, -x		
	-ñ	-ñIz, -ñUz,		
		-lAr		
	Zamir Kökenli			
Teklik	Çokluk	ğurutacaqsız, aç misen	yapıcın mı, bilfm, oxuyacağ	
-m	-k, -k			
-ñ	-ñIz, -ñUz, - sēz, -sāz			
	-lAr			
Zaman ve Şekil Ekleri				
Görülen Geçmiş Zaman	-DI, -DU		oldi, verdi, kalmadı, getdi	diynemediñiz, getdi, bitdik, ğakmadı mı
Anlatılan Geçmiş Zaman	-mIş, -mUş, -k, -k		xoş gelmişsen, oturmuşsunuz, girmişdir	gedmiş, vuruğ, çekik
Geniş Zaman	-r, -Ar		ğalamam, gelirik, doblamassan	getirir, bırakmam, bilmezik
Şimdiki Zaman	-y, -Ay, -î, -yō, -yA, -yI		baxıyım, baqıyon, sıxıdırıy, nolıy, kesiliysin, ğonuşuyō, dikleniyō, anlıyoğ, isdiyollarmış, konuşuyoruz	sōlñ, isdeydiñ, bakiy, oturuyux, xatırlm, edey, bilmiysiñiz, çatley, ğ>alfk, ğonuşıysin
Gelecek Zaman	-IcI, -UcU, -AcAK, - acax; -acā/-ecē		ğösdereciy, konuşmiyacığ, olacaxsın, ğurtulacaxsın, alamıyacax, dolaşmayacak, dinliyecaksız	dönmiycin, bilmfci nolucuğ, bulucux, deycik, gedicik, olicek, bulucu
Emir Kipi	Teklik	Çokluk		

	-Iym, -Uym	-ax, -ağ, -ek	anlıyalım, göy, sor, hazırla, bırak, hazırlansın, ossun, otur	bıraxıñ, ged, çekilin, goş, baxım, yerin, dadlıya b>alıyağ, garişma
		-ñ		
	-sİñ, -sUñ	-sİñlAr, -sUñlAr		
İstek Kipi	-A		allā, şeytanına zabınlık vere, fenalığ yırağ ola, yavuz dilden, kem nazardan saklaya	gonuşak, yapax, goley gele
Şart Kipi	-sA		inanmıyorsan, hasdalanırsa, sōlesene	dudmassan, galsa, girseñe
Gereklilik Kipi	-mAlI			yapmalı dēlsin

Şekil bilgisi özellikleri bakımından Gaziantep ağzı, çeşitlilik gösteren bir ağız bölgesidir. Tablodaki verilere göre Yabancı Damat dizisinde Gaziantep ağzının şekil bilgisi özelliklerinin oyuncular tarafından, zaman zaman kaymalar olsa da, daha doğru kullanıldığı tespit edilmiştir. Zerda dizisinde oyuncuların Gaziantep ağzının temel şekil bilgisi özelliklerini kullanırken çok fazla kaymaların olduğu görülmektedir. Hatta dizide Gaziantep ağzında olmayan bazı kullanımların oyuncular tarafından telaffuz edildiği tespit edilmiştir. Örneğin gelecek zaman eki **-AcAk**, Gaziantep ağzında ötümlüleşme, sızıcılılaşma ve ses düşmesi sonucunda **-AcAK**, **-acax**; **-acā/-ecē**; **-İcI** / **-UcU** şekillerinde kullanılmaktadır. Özellikle Zerda dizisinde Gaziantep ağzında olmayan gelecek zaman ekinin **“gösdereciy, konuşmiyacığ, dinliyecaksız”** şekillerinde Gaziantep ağzında olmayan biçimlerle kullanılması dikkat çekicidir.

Diğer taraftan Gaziantep ağzında şimdiki zaman ekinin dar/uzun ünlülü şekli olan **“-İ”** eki, daha yaygın bir kullanıma sahiptir (gelmim, yemim). Zerda dizisinde şimdiki zaman ekinin daha çok yuvarlak ünlülü şekli **“-yo”**; Yabancı Damat dizisinde Gaziantep merkez ağzında yaygın olarak ekin dar ünlülü **“-İ”** şekli kullanılmaktadır.

Söz Varlığı

Söz varlığı; Türkçe Sözlük'te “Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler”; “Bir dilin söz varlığı denince, yalnızca, o dilin sözcüklerini değil, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplaşmış sözlerin, atasözlerinin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütün” (Aksan, 2004: 7) şeklinde tanımlanmaktadır. Bir dilde yer alan bütün sözcükleri kapsayan söz varlığı, *sadece bir dilde birtakım seslerin bir araya gelmesiyle kurulmuş simgeler, kodlar- ya da dilbilimdeki terimiyle göstergeler- olarak değil, aynı zamanda o dili konuşan toplumun kavramlar dünyası, maddi ve manevi kültürünün yansıtıcısı, dünya görüşünün bir kesitini* (Aksan, 2004: 7) oluşturduğu için önemlidir.

Bir toplumunun yaşam biçiminden dini inançlarına, hangi milletlerle ne ölçüde ilişki kurduğu, nelere hangi şekilde değer verdiği söz varlığının incelenmesiyle tespit edilir. Türk dili, söz varlığı bakımından oldukça zengindir. Ağızlar, söz varlığı bakımından Türkiye Türkçesi yazı diline göre daha zengindir. Bu konuda Aksan şunları ifade etmektedir; *aynı dilin değişik lehçe ve ağızlarında da farklı sözcükler, anlatım biçimleri, deyimler, atasözleri ve kalıp sözlerle karşılaşılır. Bugün Türkiye Türkçesi ortak dilinde bulunmayan binlerce kavram, Türkiye'nin değişik yörelerinde konuşulan ağızlarda karşımıza çıkar* (2004: 9). Ağızlar, sadece günümüzün değil aynı zamanda Türk dilinin eski dönemlerine ait birçok sözcüğü yaşatmaktadır. Bu doğrultuda ağızların söz varlıklarının incelenmesi, hem Türk dili tarihi hem de Türk kültürü açısından önem arz etmektedir.

Son dönemlerde televizyonlarda sayısı artan yöre dizilerinde karakterlerin kullandığı sözcükler, daha fazla önem kazanmaktadır. Televizyonlarda, dolayısıyla yöre dizilerinde, o yöreye ait söz varlığı unsurlarına daha fazla yer verilmesi, o yörenin dil ve kültürel özelliklerinin doğru yansıtılmasında ve söz varlığının yeni nesillere aktarılmasında önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle senaryo yazarlarının yöre dizilerini yazarken daha dikkatli olması gerekmektedir.

Gaziantep ağızı söz varlığı bakımından çok zengin bir yapıya sahiptir. Yapılan çalışmalarda Gaziantep ağzının söz varlığına ait birçok unsur tespit edilip kayda geçirilmiştir (Aksoy, 1940; Caferoğlu, 1995). Gaziantep söz varlığında yer alan sözcüklerin hem Türkçenin eski dönemleriyle hem de Gaziantep'in kültürüyle ilgili olduğu görülmektedir.

Söz konusu çalışmaya konu olan diziler söz varlığı bakımından karşılaştırılırken dizilerden rastgele seçilen bölümlerde geçen söz varlığına ait unsurlar, aşağıda yer alan örneklerdeki gibi kalın ve italik olarak gösterilmiştir. Buna göre Yabancı Damat dizisinin Zerda dizisine göre Gaziantep ağzına ait daha fazla söz varlığı unsurlarının kullanıldığı tespit edilmiştir.

Yabancı Damat

feride zâten *sinirim depemde*; ğıs sen *geçileri mi geçirdiñ*, ğıs senin beynine ğan mı gedmiy, sen babanın *yürene indiricin*; sen kim olin da benim nişanlıma *göz ğoyiñ*; üsdelig gelin gidecēn ayle nazlı *yaqışığ aldı* mı ğızım; ğadır *gözünün içine baxiy*, öggeşle heyriye *bi dedini iki edmiy*; *dil papuç gibi dir dir dir ğonuşız*; *fol yoğ yumurta yoğ* ortada; *adam yerine ğoyduğ ğonuşduğ dil bi ğarış*; *ağluna geldini söylin*; *söz bi kere verilir*, bi dâ da vazgeçilmez; *getdi âlar paşalâr idlere ğaldı köşeler*; *satı bozacının şadı*; *eviñ eyice çivisi çığdı*.

Zerda

tam *keçi gibi de inatçı*; *ğazın ayâ öyle dël* işde; hele acığ *çenenizi ğapatın* da beni dinleyin; *helâli hoş olsun*; şuncacıqtı ama *cin gibiydi*; *leylēn günü lağlağla geçermiş*, o ğonuşsun biz işimize baxalım; o ne demek öyle *ib gibi ğaldın* zaten; sen de o da yoğ, *soyumuzu ğurutacağsınız*; dur dur baqım, ğardaşımın *âzında bir bağla varmuş* da xabarımız yoğmuş; *boşuna güzel âzını yorma* ana; bizim üç *ağlı ğısa*.

Sonuç

Teknolojinin gelişmesi ve hızla ilerlemesi, birçok alanı etkilemiştir. Teknolojiden en fazla etkilenen alan medya ve kitle iletişim araçları olmuştur. İnsanların eğlence, bilgi edinme, eğitim amaçlarıyla kullandığı kitle iletişim araçlarından televizyon, son dönemlerde insanları çok fazla etki altında bırakmaktadır. Televizyonlarda birçok farklı alanda programlar olsa da insanların genellikle dizi izlemeyi tercih ettikleri görülmektedir. Bu sebeple bir dizinin konusu, içeriği gibi hususlar önem taşımaktadır. Örneğin, dizinin geçtiği yöredeki tarihî bir konak, lokanta; o yöreye özgü yemek ve tatlılar; o yörenin el işine ait ürünlerin dizide gösterilmesi bunlara olan ilgiyi arttırmakta ve o yörede turizmin canlanmasına katkı sağlamaktadır.

Öte yandan, izleyicinin televizyonda gördüğü anlık bir görüntü, onun zihninde o yöre ile ilgili olumsuz bir yargının oluşmasına sebep olmaktadır. Dizilerde her ne kadar kurmaca bir dünya anlatılsa da izleyici, bu kurmaca dünyayı gerçek gibi algılamakta ve tepki gösterebilmektedir. Çalık ve Toker'in çalışmalarında değindiği gibi *şehrin kimliğine ve kültürüne aykırı olan ve gerçekliği yansıtmayan bu durum, sanal ve kurmaca bir dünya gerçekliğini yaşayan ekran çağı insanını* (Çalık ve Toker, 2016: 1) da göz önünde bulundurduğumuzda ve Kaplan'ın "*Türkler içinde yaşadıkları her medeniyet çağında dili halı gibi işlemlerdir.*" (2006: 12) sözünden hareketle, asırlar boyunca işlenegelmiş, maddi manevi

değerlerimizi, kültürel kodlarımızı içinde barındırdığı için dizi sektörünün yöre dizilerinde daha duyarlı ve hassas davranması gerekmektedir.

Sonuç olarak yapılan çalışmada, dizilerdeki diyaloglarda Yabancı Damat dizisindeki oyuncuların, Zerda dizisindeki oyunculara göre Gaziantep ağzına daha yakın telaffuzlarının olduğu görülmüştür. Her iki dizide de oyuncuların söyleyişlerinde kaymalar vardır ve ağız kaymalarının olması normal bir durumdur. Çünkü bir yörede yetişmemiş bir kişinin, o yörenin kültürünü yaşamamış ve o yörede yaşayan insanların günlük hayatlarında nasıl konuştuklarını, sınırlendiklerinde ya da neşeli anlarında hangi kelimelerle nasıl tepki verdiklerini, yaşamadan ve onların aralarında vakit geçirmeden çözebilmeleri çok zordur. Bundan dolayı dizi oyuncularının mutlaka o yörede belirli bir süre bulunup yörenin kültürüne tanıklık etmeli ve günlük konuşma dilini içtmelidir.

Çalışmamıza konu olan Yabancı Damat ve Zerda dizilerini karşılaştırdığımızda yabancı Damat dizisinin Gaziantep ağız özelliklerini daha doğru telaffuz ettiklerini ve söyleyiş kaymalarının daha az olduğunu söyleyebiliriz. Bunda Yabancı Damat dizisinde Gaziantepli olan Arif Erkin Güzelbeyoğlu'nun (Memik Dede karakteri) katkısının olduğunu düşünmekteyiz. Aynı zamanda dizinin son bölümlerine doğru oyuncuların söyleyişlerinde görülen kaymalarda azalmalar olduğu da tespit edilmiştir.

Bu bağlamda özellikle bir yöreyi konu alan dizilerde, dizi başlamadan önce dizi oyuncuları, eğer ağızla konuşacaklarsa o yörede yöre ağzını kullananlar arasında zaman geçirmeli ve gerekirse ders de almalıdır. Böylece seslerin nasıl çıkarıldığını rahatlıkla duyabilir ve konuşabilir. Yurdigül ve Elitaş bir çalışmada, yurt dışında dizi ya da filmlerde oynayacak olan oyuncuların, aksanla konuşacaklarsa, çok ciddi bir eğitim sürecinden geçtiğini şu sözlerle ifade etmektedir, “*Etkileycilik noktasında yıldız oyuncular kullanılmaya özen göstermekte inandırıcılık noktasında ise yıldız oyunculara oynadığı karaktere uygun olarak aksan, şive ve ağız dersleri vermektedir.*” (2013: 60). Çünkü bir dizi ya da sinemada oyuncu, canlandırdığı karakteri; daha gerçekçi, etkileyici ve samimi göstermek istiyorsa buna dikkat etmelidir. Kaplan'ın da ifade ettiği gibi “*Dil, tıpkı bir ev gibi bir milletin duygu, düşünce ve hayatının barınağı, korunağıdır.*” (Kaplan, 2006: 143), bu sebeple dizi oyuncuları milletin evi olan dili, kullanırken daha dikkatli ve özenli olmalıdır.

Kaynakça

- AKSAN, Doğan (2004). *Türkçenin Sözvarlığı*. Ankara: Engin Yayınevi.
- AKSAN, Doğan (2015). *Türkçeye Yansıyan Türk Kültürü*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- ARSLAN, Ali (2006). Medyanın Birey, Toplum ve Kültür Üzerine Etkileri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. Vol. 8, No. 1.
- AKSOY, Ömer Asım (1933). *Gaziantep Dilinin Tetkiki*. Gaziantep: Gaziantep Halkevi Basımevi.
- AKSOY, Ömer Asım (1936). *Gaziantep Ağzında Sentaks*. Gaziantep: CHP Basımevi.
- AKSOY, Ömer Asım (1941). *Gaziantep Ağzında Atasözleri*. Ankara: TDK Yayınları.
- AKSOY, Ömer Asım (1945). *Gaziantep Ağzı I-II*. İstanbul: İbrahim Horoz Basımevi.
- AKSOY, Ömer Asım (1946). *Gaziantep Ağzı III*. İstanbul: İbrahim Horoz Basımevi.
- AYDUTTU, Serpil (2011). Dizilerin Türk Diline Olumsuz Etkileri. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*. 31-34.
- CAFEROĞLU, Ahmet (1995). *Güneydoğu İllerimiz Ağzlarından Toplamalar*. Ankara: TDK Yayınları.
- ÇALIK, Deniz ve TOKER, Gülben (2016). Ekran Çağı İnsanı ve Dijital Toplum. *XXI. Yüzyılda Türkiye'de İnternet Konferansı*. Ankara: TED Üniversitesi.
- ERGİN, Muharrem (1984). *Türk Dili Bilgisi*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları.

- KÖK, Abdullah (1995). *Oğuzeli ve Yöresi Ağzıları*. Yüksek Lisans Tezi. Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
- GÖKÇE, Faruk (1999). Gaziantep Ağzı ve Azeri Türkçesi. *Cumhuriyetin 75. Yılına Armağan: Gaziantep*. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi.
- GÜL, Rıza (1999). *Gaziantep Barakları Ağzı*. Doktora Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi.
- GÜLLÜOĞLU, Özlem (2012). Bir Kitle İletişim Aracı Olarak Televizyonun Popüler Kültür Ürünlerini Benimsetme ve Yayma İşlevi Üzerine Bir Değerlendirme. *Global Media Journal*, C. 2, S. 4, s. 64-86.
- KAPLAN, Mehmet (2006). *Kültür ve Dil*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- NORA, Pierre (2005). *Hafıza Mekanları*. Ankara: Dost Kitabevi.
- ŞİMŞEK UMAÇ, Zeynep (2010). Gaziantep Çepni Ağzının Türkiye Türkçesinde Ana Ağız Gruplarını Belirleyen Özellikler Bakımından Değerlendirilmesi. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, C. X, S. 1, s. 185-206.
- YURDİGUL, Yusuf ve ELİTAŞ, Türker (2013). Türk Sinemasında Şive ya da Ağız Kullanımının Karakter Yapılandırmasına Etkisi. (ss. 43-65.), *Atatürk İletişim Dergisi*. S. 5, s. 43-65.
- KOCADAŞ, Bekir (2006). Kültür ve Medya. *Bilig*. S. 34, s. 1-13.
- KOCAKERİM, Hafıza Şeyma (2014). *Gaziantep Şahinbey Ağzı*. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi.
- SAVAŞ, Gökhan (2006). Kitle İletişim Araçlarına Eleştirel Bir Yaklaşım. *Journal of Human Sciences*. V. 8(1).
- SARİTİKEN, Hakan (2017). *Gaziantep Merkez Ağzı*. Doktora Tezi. Kayseri: Erciyes Üniversitesi.
- SOYYİĞİT, Emine (2012). *Karkamış Ağzı*. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi.

Çalışmanın yazarı/yazarları "COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri" çerçevesinde aşağıdaki hususları beyan etmiş(ler)dir:

Etik Kurul Belgesi: Bu çalışma için etik kurul belgesi gerekmemektedir.

Finansman: Bu çalışma için herhangi bir kurum ve kuruluştan destek alınmamıştır.

Destek ve Teşekkür: Çalışmanın araştırılması ve yazımı esnasında destek veya fikirlerine başvurulmuş herhangi bir kişi bulunmamaktadır.

Çıkar Çatışması Beyanı: Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarın potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.

Yazarın Notu: Bu çalışma doktora tezinden üretilmemiştir.

Katkı Oranı Beyanı: Bu makalenin tüm bölümleri tek bir yazar tarafından hazırlanmıştır.

The author / authors of the study declared the following points within the framework of the "COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors":

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval is not required for this study.

Funding: No support was received from any institution or organization for this study.

Support and Acknowledgments: There is no person whose support or ideas are consulted during the research and writing of the study.

Declaration of Conflicting Interests: The author has no potential conflict of interest regarding research, authorship or publication of this article.

Author's Note: This study was not produced from a dissertation.

Author Contributions: All sections of this article have been prepared by a single author.